

Delegationsordning för miljö- och byggnadsnämnden

Antagen av miljö- och byggnadsnämnden 2014-04-16, § 56

Generella regler

Ärendegrupper, ärendeslag och rätt att fatta beslut inom dessa delegeras antingen till viss nämndledamot eller till viss befattningshavare i nämndens förvaltning. Vid ordförandens frånvaro träder vice ordförandena in i ordförandens ställe.

Delegering gäller för rutinärenden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. I ärenden av principiell beskaffenhet eller större vikt ska beslut fattas av nämnden.

Delegat ska överlämna ärende till nämnden om ärendets beskaffenhet påkallar detta, t ex om delegaten känner osäkerhet vid handläggningen, särskilt om nämndens inställning eller rättspraxis inte är känd.

Ärenden får överlämnas till nämnden för avgörande, om ärendets karaktär bedöms motivera det. Handläggaren ska i tveksamma fall samråda med förvaltningschef om ärendet och huruvida det bör tas upp i nämnden. Delegat äger alltid rätt att samråda med regionala och centrala tillsynsmyndigheter i syfte att söka tillsynsvägledning.

Delegationsbestämmelserna tar inte upp åtgärder som är av förberedande art eller avser ren verkställighet. De utgår ifrån de författningar som gäller idag. Rätt att fatta beslut och bedriva myndighetsutövning ska anses föreligga enligt denna delegationsordning, även om en bestämmelse återfinns i ett annat lagrum, än det som gällde när denna delegationsordning antogs. Förutsättningen är att innebörden överensstämmer med det ursprungliga i lagrummet och vad som framgår av denna delegationsordning.

Indelning av delegationsordning

Med *beslutanderätt inom miljö- och hälsoskyddsområdet* avses rätt att bedriva myndighetsutövning enligt miljöbalken och med stöd av den meddelade författningar, lag om foder och animaliska biprodukter, livsmedelslagstiftning, tobakslag, lag om handel med vissa läkemedel och strålskyddslagen.

Med *beslutanderätt inom plan- och byggnadsområdet* avses rätt att bedriva myndighetsutövning enligt plan- och bygglag och med stöd av den meddelade författningar, lag om byggförsäkring, lag om bostadsanpassningsbidrag m m, lag om energideklaration för byggnader, fastighetsbildningslag, anläggningslag, ledningsrättslag.

Under avsnittet *övriga områden* återfinns generella ärenden och beslut, som återfinns inom båda ovanstående områden och andra områden.

Anmälan av beslut

Varje beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till miljö- och byggnadsnämnden. Besluten ska löpande lämnas av delegaterna till nämndsekreteraren. Anmälan kommer nämnden till del genom en förteckning över fattade beslut som läggs till kallelse och protokoll. Beslut och tillämpning av lag som bedöms som verkställighet anmäls inte till nämnden. Exempel på verk-

ställighet är åtalsanmälan, beslut om upphandling/avrop och anstånd med betalning av faktura.

Jäv

När jäv eller annat förfall föreligger för delegaten ska beslut fattas av förvaltningschefen. När jäv eller annat förfall föreligger för förvaltningschef ska beslut fattas av nämnden. Det åligger varje delegat att själv anmäla när risk för jäv bedöms föreligga.

Övergripande besluts- och delegationsrätt

Förvaltningschefen (FC) har besluts- och delegationsrätt i alla ärenden i denna delegationsordning om inget annat anges vid respektive ärendegrupp, t ex ”ej FC”. Vid FC:s frånvaro har ställföreträdande förvaltningschef (stf FC) samma beslutsrätt som FC. En lista visande vem som är stf FC ska hållas aktuell och delges nämnden när denna revideras.

Vidaredelegering

Förvaltningschefen (FC) har rätt att delegera vidare beslutsrätten i alla ärenden i denna delegationsordning, till den nivå som anges. FC har beslutanderätt i alla ärenden i delegationsordningen. Stadsarkitekten (SA) har beslutanderätt för de ärendegrupper där bygglovhandläggare, byggnadsinspektör och plan- eller bygglovarkitekt (BH) har delegation. Vidaredelegering sker genom beslut av FC. En förteckning över vilka medarbetare som är delegater, och inom vilka ärendegrupper, ska upprättas och hållas aktuell. Vidaredelegering kan återkallas av FC avseende beslut i vissa ärenden eller beslutsrätt för enskild delegat. Vidaredelegering och återkallanden anmäls till nämnden.

Brådskande ärenden

I ärenden som inte är delegerade har ordföranden rätt att, efter anmälan av och efter samråd med förvaltningschefen fatta beslut på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas. Sådant beslut ska anmälas och föredras vid nämndens nästa sammanträde. Vid förfall för ordföranden övergår beslutanderätten till förste vice ordföranden, och vid dennes frånvaro andra vice ordföranden.

Revidering av delegationsordning

Revidering och uppdatering av delegationsordningen ska ske när författningsändringar eller annat behov påkallar revideringar. FC ansvarar för att ta fram förslag till uppdatering till följd av lagändringar.

Förkortningar

I delegationsordningen används förkortningar för befattningar, nämnder, begrepp samt för författning. Förklaring för dessa finns i bilaga 1 förkortningslista.

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
A.	Inom miljö- och hälsoskyddsområdet		
A.1	Besluta om tillstånd, förena tillstånd med villkor. Beslut med anledning av anmälan. Beslut med anledning av underrättelse om föroreningsskada. Beslut med anledning av ansökan om dispens eller undantag eller upphävande, dock ej strandskyddsdispenser. Godkännande och registrering. Besluta om villkorat samt tillfälligt eller permanent upphävande av godkännande. Omprövning av dispenser och undantag. Återkallanden av tillstånd.	MHI BH	Delegation gäller inte när avslag meddelas.
A.2.1	Meddela förelägganden och förbud som inte är förenade med vite. Förelägga verksamhetsutövare att lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder. Besluta med anledning av inlämnat kontrollprogram, om dess innehåll och den fortsatta egenkontrollen. Besluta att lämna klagomål utan åtgärd.	MHI	
A.2.2	Ålägga tidigare fastighetsägare eller nyttjanderättshavare om att lämna uppgifter om ny fastighetsägare eller nyttjanderättshavare. Meddela föreläggande om att lämna de uppgifter, handlingar och prover eller genomföra de undersökningar som behövs för tillsyn och kontroll.	MHI BH	
A.2.3	Begära handräckning och hjälp av polis för att få tillträde, genomföra tillsyn, kontroll, provtagning och undersökningar samt ta om hand varor.	MHI	
A.3	Besluta om miljösanktionsavgift upp till belopp avseende 1000 kr.		

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
A.	Inom miljö- och hälsoskyddsområdet		
A.4	Beslut om rättelse på den felandes bekostnad, om åtgärd behöver vidtas genast med hänsyn taget till risk för allvarlig skada.		
A.5	Besluta att föreläggande eller förbud som meddelats fastighetsägare, eller annan nyttjanderättshavare, ska insändas till inskrivningsmyndigheten.	MHI BH	
A.6	a) Förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. b) Föreskriva att undersökning enligt (a) i stället skall utföras av någon annan och att utse någon att göra sådan undersökning, om kostnaden för undersökningen sannolikt inte överstiger ett halvt prisbasbelopp. c) Förena beslut om undersökning (a-b ovan) med förbud att överlåta fastighet och annan egendom tills undersökningen är klar.	MHI BH	
A.7	Besluta att en vara ska a) tas om hand eller återkallas eller b) förstöras på ägarens bekostnad, eller blir föremål för särskild behandling eller återsändas utanför EG.	MHI	
A.8	Upphäva eller ändra villkor i beslut som meddelats i tillstånd, och som tidigare beslutats med delegation.	MHI	
A.9	Besluta om skyldighet att genomgå läkarundersökning.	MHI	
A.10	Besluta om åtgärder enligt EG-förordning 882/2004, artikel 54.2a till 54.2g vid bristande efterlevnad av livsmedelsbestämmelserna.	MHI	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
B.	Inom plan- och byggnadsområdet		
B.1	Bygg- och rivnings- och marklov m m		
B.1.1	Beslut och prövning avseende åtgärder som kräver bygglov, rivningslov, marklov, anmälan enligt PBL 9 kap med undantag av (a-h kursivt): a) <i>Avvikelse från DP eller OB där genomförandetiden fortfarande gäller,</i> b) <i>Annan avvikelse från DP eller OB där genomförandetiden förlupit, än en avvikelse av byggnadsarean upp till 15 %, samt avvikelse från byggnadshöjden på 0,4 m.</i> c) <i>Nybyggnation utanför DP eller OB, avseende permanent huvudbyggnad eller anläggning, när förhandsbesked inte meddelats och om byggnadens BYA överstiger 100 m².</i> d) <i>Nybyggnation inom detaljplan för handel, kontor, hantverk eller industri om byggnadens BYA överstiger 1000 m².</i> e) <i>Tillbyggnad utanför DP eller OB av huvudbyggnad, och där tillbyggnaden utgör mer än 50 % av BYA av denna.</i> f) <i>Rivningslov för byggnad som ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt har större värde eller rivning som kräver beslut enligt annan författning.</i> g) <i>Avge förhandsbesked.</i> h) <i>Beslut att ärendet om lov eller förhandsbesked inte ska avgöras förrän frågan om expropriationstillstånd har avgjorts eller planarbetet har avslutats.</i>	BH	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
B	Inom plan- och byggnadsområdet		
B.1	Bygg- och rivnings- och marklov m m		
B.1.2	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom 4 månader.	SA	
B.1.3	Meddela villkorsbesked.	BH	
B.1.4	a) Förelägga om att avhjälpa brister i ansökan el anmälan inom viss tid,	BH	
	b) avvisa ansökan (a) eller avgöra ärendet i befintligt skick om föreläggande inte följs.	BH	
B.1.5	a) Meddela MHE att samordningsbehov föreligger av handläggning av anmälan enligt 9 kap miljöbalken och ansökan enligt plan- och bygglagen,	BH	
	b) alternativt efter samråd med MHI fatta beslut om att samordning inte behöver ske.		
B.1.6	Förlängning av handläggningstid med 10 veckor, på grund av utredning, samt information därom till sökanden.	BH	
B.2	Beslut m m under genomförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder		
B.2.1	Beslut om att byggnadsverk får tas i bruk utan att slutbesked lämnats.	SA BH	
B.2.2	Utse ny kontrollansvarig om en kontrollansvarig lämnat sitt uppdrag.	BH	
B.2.3	Beslut att det för rivningsåtgärder inte behövs någon kontrollplan	BH	
B.2.4	a) Ge startbesked om tekniskt samråd inte behövs, eller	BH	
	b) förelägga byggherren om att ge in de ytterligare handlingar som behövs för att pröva fråga om startbesked, när tekniskt samråd inte behövs.	BH	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
B.2	Beslut m m under genomförande av bygg-, rivnings- och markåtgärder		
B.2.5	a) Godkänna åtgärd avseende bygg- mark- eller rivningslov eller anmälan, genom att ge startbesked.	BH	
	b) I startbeskedet fastställa kontrollplan, villkor om påbörjande av åtgärder, tidpunkt för utstakning, vilka handlingar som ska inlämnas inför beslut om slutbesked samt lämna upplysningar om krav enligt annan lagstiftning.	BH	
B.2.6	Beslut om kompletterande villkor, om det behövs för att uppfylla författningskrav, och om behovet av dem inte kunde förutses när startbesked gavs.	SA	
B.2.7	Avge slutbesked och godkänna slutförda åtgärder, samt att byggnadsverket får tas i bruk, om alla krav är uppfyllda och skäl för ingripande inte funnits enligt 11 kap, eller om brister är försumbara.	BH	
B.2.8	Avge interimistiskt slutbesked, som är beroende av om brister avhjälpas.	BH	
B.2.9	Pröva fråga om slutbesked och fråga om ingripande – skyndsamt.	BH	
B.3	Tillsyn, tillträde, ingripande och påföljder		
B.3.1	Prövning, beslut och besked i enlighet med 11 kap. plan- och bygglagen avseende:		
	a) Avge ingripandebesked	BH	
	b) Lovföreläggande	BH	
	c) Föreläggande om att inkomma med synpunkter på en förestående underhållsutredning och betalningsansvar för uppdraget	BH	
	d) Föreläggande om att; inom viss tid vidta åtgärd	BH	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
B.3	Tillsyn, tillträde, ingripande och påföljder		
B.3.1	e) Föreläggande om att inom viss tid vidta rättelse.	BH	
	f) Föreläggande om att anordna stängsel runt byggnadsverk för industriändamål som inte längre används, för att förebygga olycksfall.	BH	
	h) Förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd.	SA BH	
	i) Förbud mot användning av byggnadsverk.	SA BH	
	j) Beslut om att en annan funktionskontrollant ska utses, entledigande av kontrollansvarig, beslut om nu kontrollansvarig om dessa åsidosatt sina skyldigheter.	SA	
	k) Förena förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd med vite.	SA	Avser förbud 11:30-33
	l) Begära biträde av polis för att få tillträde, genomföra tillsyn, kontroll, åtgärder.	BH	
	m) Beslut rörande särskild besiktning och föreläggande om kontroll av hissar och andra motordrivna anordningar, samt längre besiktningintervall och anstånd.	BH	
	n) <i>Enligt MBN 2017-11-22 stryks denna punkt, se § 241.</i>		
B.4	Mindre avvikelser från Boverkets föreskrifter och byggregler		
B.4.1	Medge mindre avvikelser från Boverkets byggregler (BBR), p g a särskilda skäl och utan risk för avsevärd olägenhet.	BH	
B.4.2	Medge mindre avvikelser från Boverkets föreskrifter om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), p g a särskilda skäl och utan risk för avsevärd olägenhet.	BH	
B.4.3	Tillgänglighet	SA	En- och tvåbostadshus

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
B.5	Boverkets föreskrifter om funktionskontroll av ventilationssystem		
B.5.1	Besluta om ärenden avseende funktionskontroll av ventilationssystem.	SA BH	
B.6	Lag (1993:320) om byggfelsförsäkring		
B.6.1	Prövning av behov av byggfelsförsäkring och färdigställandeskydd.	SA BH	
B.7	Lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag		
B.7.1	Besluta om bifall i ärenden rörande bostadsanpassningsbidrag, inom budget, och då upp till en kostnad per beslut om:		
	a) Två (2) prisbasbelopp.		BABH
	b) Fyra (4) prisbasbelopp		
B.8	Fastighetsbildningslag (SFS 1970:988)		
B.8.1	Rätt att vid samråd begära att ärendet hänskjuts till miljö- och byggnadsnämnden för prövning.	SA	
B.8.2	Besluta att påkalla fastighetsreglering som behövs för att mark och vatten ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt.	SA	
B.8.3	Besluta att ansöka om fastighetsbestämning.	SA	
B.8.4	Godkännande av förrättning, förrättningsbeslut eller gränsutmärkning	SA	
B.9	Anläggningslag (SFS1973:1149) och Ledningsrättslag (SFS1973:1144)		
B.9.1	Företräda miljö- och byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten.	SA	
B.9.2	Rätt att påkalla förrättning.	SA	
B.9.3	Godkännande av beslut eller åtgärd, samt föra talan mot beslut.	SA	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
C	Beslutanderätt angående avgifter		
C.1	Beslut i enskilda ärenden och fall om avgiftsklass och avgift enligt gällande taxor inom nämndens verksamhetsområde. Avser respektive delegat i beslut om åtgärder enligt taxa enl. plan- och bygglagen, livsmedelslagen, miljöbalken m fl och. Med åtgärd avses t.ex. beslut om bygglov eller riskklassning.	Delegaten i åtgärdsbeslutet	
D	Inom övriga områden		
D.1	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) och Tryckfrihetsförordning (1949:105)		
D.1.1	Beslut i frågor om utlämnande av allmän handling och prövning enligt lag, inkl beslut om sekretess.	Adm MHI BH	
D.2	Kommunallag (1991:900)		
D.2.1	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas.	Ordf 1:e vice Ordf, 2:e vice Ordf	
D.3	Förvaltningslagen (1986:223)		
D.3.1	Prövning, och beslut när det gäller överklagande av delegationsbeslut, rättelse av skrivfel och liknande i delegationsbeslut, samt omprövning av delegationsbeslut.	SA MHI BH	Beslutanderätten gäller för var och en inom sitt ansvarsområde. Överlämna handlingar till överprövande myndighet utgör verkställighet.
D.3.2	Avvisa överklagande som inkommit för sent.		
D.4	Delgivningslag (2010:1932)		

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
D.4.1	Delgivningsmottagare för MBN	Ordf 1:e vice Ordf, 2:e vice Ordf	
D.4.2	Beslut om delgivningsförfarande.	SA MHI BH	
D.4.3	Beslut om annan delgivning än vanlig, muntlig eller förenklad delgivning.	SA	
D.5	Ekonomi		
D.5.1	Bokföringsmässig avskrivning av osäkra fordringar inom nämndens verksamhetsområden.		Belopp om högst 0,5 pBB kr per fordran
D.5.2	Beslut om upphandling och inköp inom beslutad budget.		Är en fråga om verkställighet och ska inte anmälas till nämnden.
D.5.3	Beslut om anstånd med betalning av faktura i 10 dagar.	SA	Är en fråga om verkställighet och ska inte anmälas till nämnden.
D.6	Yttranden		
D.6.1	Besluta att ett beslut enligt miljöbalken eller livsmedelslagen ska gälla omedelbart även om det överklagas.	MHI	(brådskande ärende)
D.6.2	Avge yttranden till MBN i ärende angående bygglov, rivningslov, marklov samt vid planärenden med enkelt planförfarande samt vid utställning av plan där MBN tidigare avgett yttrande i samrådsskedet.	MHI	
D.6.3	Avge yttranden till MBN i ärende som inte avser beslut enligt PBL, LBE, LBAB eller med stöd av dem meddelade författningar.	BH	
D.6.4	Avge yttrande, anmälan och rapport till annan myndighet, undantaget yttrande till länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen efter kompletterad ansökan rörande tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet och motsvarande för tillståndspliktig vattenverksamhet, samt:		Avser ej yttranden över överklagade MBN:s beslut eller yttranden till KS
D.6.5	Avge yttrande till		

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
	a) Polismyndighet angående: - Tillfällig försäljning - Offentliga tillställningar - Avlossande av skott inom planlagt område - Tillstånd enligt allmänna lokala ordningsföreskrifter till arbete som orsakar störande buller	MHI	
	b) Yttrande till nämnd som handlägger alkoholärenden.	MHI	
	c) Yttranden till länsstyrelsen och andra myndigheter där de är beslutande, rörande radonbidrag, anmälningsärenden om naturvård, vattenverksamhet, tillstånd för transport av avfall, tillstånd för hantering av brandfarliga och explosiva varor och tillstånd för transport av farligt avfall.	MHI	
D.6.6	Föra nämndens talan, eller befullmäktiga ombud att föra nämndens talan i mål och ärenden.	SA	
D.6.7	Yttrande i internremisser, d v s ärenden som avgörs inom MBN (inkl delegation).	MHI BH	
D.7	Personaladministrativa ärenden		
D.7.1	Beslut avseende arbetets genomförande inkl arbetstider, ledighet, lönesättning enligt lagstiftning och personalpolitiska riktlinjer.		Är en fråga om verkställighet och ska inte anmälas till nämnden.
D.7.2	Besluta om tidsbegränsad anställning, understigande 7 månader.		Är en fråga om verkställighet och ska inte anmälas till nämnden.
D.7.3	Beslut om användande av egen bil i tjänsten, enligt avtal, samt beslut om personalens deltagande i kurser och utbildningar.		Är en fråga om verkställighet och ska inte anmälas till nämnden.
D.7.4	MBL-förhandla		
D.8	Övrigt		
D.8.1	Svara för arkivvården inom MBF.	Adm SA MHI	

ÄRENDEGRUPP	ÄRENDETYP OCH UPPDRAGETS INNEHÅLL	DELEGAT	VILLKOR
D.8.2	Besluta om, och företräda MBF vid, representation och uppvaktningar.	BH SA	

Bilaga 1

Förkortningslista**Befattningar**

Ordf	Tjänstgörande ordförande i MBN
1:e vice Ordf	Förste vice ordföranden i MBN
2:e vice Ordf	Andre vice ordföranden i MBN
FC	Förvaltningschef på miljö- och byggnadsförvaltningen
MHI	Miljö- och hälsoskyddsinspektör
SA	Stadsarkitekt
BH	Bygglöshandläggare, byggnadsinspektör eller plan- eller bygglöshandläggare
BABH	Bostadsanpassningsbidragshandläggare
Adm	Administratör, nämndssekreterare
KJ	Kommunjurist eller anlitat biträde

Nämnder och enheter

KS	Kommunstyrelsen
MBN	Miljö- och byggnadsnämnden
MBF	Miljö- och byggnadsförvaltningen
MHE	Miljö- och hälsoskydds enheten
PBE	Plan- och byggenheten

Begrepp

BYA	Byggnadsarea enligt (SS 021054:2009)
DP	Detaljplan
OB	Områdesbestämmelse
OVK	Obligatorisk ventilationskontroll
pBB	Prisbasbelopp

Lagstiftning

AF	Avfallsförordning (SFS 2011:927)
AL	Anläggningslag (SFS1973:1149)
ArkivL	Arkivlag (1990:782)
BBR	Boverkets byggregler

DL	Delgivningslag (SFS 2010:1932)
FBE	Förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor
FBL	Fastighetsbildningslag (SFS 1970:988)
FMVH	Förordning (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
FOS	Förordning (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m
FL	Förvaltningslag (SFS 1986:223)
KL	Kommunallag (SFS 1991:900)
LED	Lag (SFS 2006:985) om energideklaration
LBE	Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
LBFF	Lag (SFS 1993:320) om byggförsäkring
LFAB	Lag (SFS 2006:805) om foder och animaliska biprodukter
LHVL	Lag (SFS2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel
LL	Ledningsrättslag (SFS1973:1144)
LivsL	Livsmedelslag (SFS 2006:804)
LivsF	Livsmedelsförordning (SFS 2006:813)
LIVSFS	Livsmedelsverkets föreskrift
LBAB	Lag (SFS 1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m m
MB	Miljöbalken (SFS 1998:808)
NFS	Naturvårdsverkets författningssamling
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (SFS 2009:400)
PBL	Plan- och bygglag (SFS 2010:900)
PBF	Plan- och byggförordningen (SFS 2011:338)
RO	Renhållningsordning
SSL	Strålskyddslag (SFS 1988:220)
SJVFS	Jordbruksverkets författningssamling, föreskrifter och allmänna råd
SLVFS	Livsmedelsverkets föreskrifter (äldre benämning, nu LIVSFS)
SNFS	Naturvårdsverkets författningssamling
TL	Tobakslag (SFS 1993:581)
TFF	Tryckfrihetsförordning (SFS 1949:105)
UB	Utsökningsbalk (SFS 1981:774)